

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української фольклористики ім. Ф. Колесси

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан філологічного факультету

“ 30 ” *серпня* 20 *19* року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська усна словесність у середній школі

(ліро-епічна поезія та фольклорна проза)

(назва навчальної дисципліни)
галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність 014 Середня освіта
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація 014.01 Українська мова та література
(назва спеціалізації)
факультет філологічний
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки: 01 Освіта, спеціальністю: 014 Середня освіта. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. – 17 с.

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри української фольклористики ім. акад. Ф. Колесси **Сокіл Ганна Петрівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української фольклористики ім. акад. Ф. Колесси

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри:

проф. Івашків Василь Михайлович

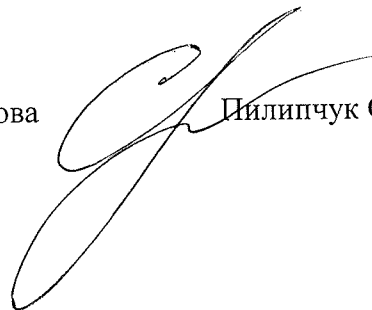
“29” серпня 2019 р.

Схвалено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

“30” серпня 2019 р.

Голова

Пилипчук С. М.

Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
Українська усна словесність у середній школі
(ліро-епічна поезія та фольклорна проза)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань 01 Освіта (шифр, назва)	Нормативна	
Модулів – 1	Напрямок 014 Середня освіта (шифр, назва)	Рік підготовки: перший	
Змістових модулів – 3	Спеціальність 014.01 Українська мова та література		
Курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин –		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 годин; самостійної роботи студента – 3,4 години	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
ІНДЗ:			
Вид контролю: іспит			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – **1 : 1,1**
 для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – загальний розгляд жанрової системи української ліро-епічної пісенності та фольклорної прози.

Завдання

- розгляд жанрових особливостей, ідейно-тематичної спрямованості, образної системи та поетикальних засобів народних билин;
- аналіз обставин виникнення, функціонування, записування, видавання й дослідження народних дум;
- характеристика основних поетичних засобів народних дум, роль і значення в їхньому повнокровному функціонуванні народних співців кобзарів;
- висвітлення змістово-художніх особливостей історичних пісень, питань жанру, дослідження і публікування, класифікації, тематики та образів;
- розгляд особливостей художньо-поетичного змісту народної балади, класифікація за мотивами та сюжетами;
- характеристика жанрових особливостей співанок-хронік (новинкових пісень), новотворів, специфіка їхнього змісту та поезики;

- вивчення пісень літературного походження як жанру, що виник на межі фольклорної та літературної творчості; особливості фольклоризації авторських поетичних текстів;
- характеристика особливостей малих фольклорних жанрів – прислів'їв, приказок, загадок; специфіка їхнього змісту та поетики;
- розгляд народної казки в системі жанрів фольклорної прози. Аналіз **а)** чарівних або героїчних чи фантастичних казок; **б)** казок про тварин; **в)** соціально-побутових чи новелістичних казок і **г)** кумулятивних казок; специфіка анекдотів.
- розгляд основних жанрів неказкової фольклорної прози (легенд, переказів, народних оповідань); особливості висвітлення подій у цих жанрах.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- основні фольклористичні видання епічної поезії та фольклорної прози, які здійснили класики української фольклористики М. Цертелєв, М. Максимович, А. Метлинський, П. Куліш, М. Костомаров, М. Драгоманов, П. Мартинович, В. Горленко, І. Манжура, Б. Грінченко, П. Чубинський, І. Рудченко, В. Гнатюк, І. Франко, Ф. Колесса, К. Грушевська, М. Лисенко та інші;
- основні наукові дослідження особливостей розвитку епічної поезії та фольклорної прози, зокрема головні наукові положення праць М. Максимовича, П. Куліша, М. Костомарова, М. Драгоманова, Б. Грінченка, В. Гнатюка, І. Франка, Ф. Колесси, М. Грушевського, К. Грушевської, Б. Кирдана, М. Рильського, П. Житецького та інших;
- тексти народних билин, дум, історичних пісень, балад, співанок-хронік, пісень літературного походження, паремій, загадок, творів народної казкової та неказкової прози;
- основні теми, мотиви, образи та поетичні засоби творів української епічної поезії та фольклорної прози, особливості їхнього застосування в художній літературі, зокрема періодів романтизму, реалізму та модернізму (творчість Т. Шевченка, П. Куліша, М. Костомарова, І. Нечуя-Левицького, Панаса Мирного, І. Франка, М. Коцюбинського, Лесі Українки, О. Кобилянської та інших);
- концепції основних наукових праць українських фольклористів ХІХ – ХХ століть, зокрема щодо особливостей функціонування, записування, видавання та дослідження українського фольклору;
- специфіку розвитку окремих жанрів чи видів народнопоетичної творчості, особливості відтворення в них навколишньої дійсності, види взаємодії між ними, впливу на спрямованість художнього процесу в Україні;

вміти:

- виявляти типологічні й специфічні риси кожного фольклорного жанру, зокрема художні особливості, засоби поетики та композиційної структури;
- застосовувати основні концепції історико-фольклористичних і теоретико-фольклористичних досліджень особливостей розвитку і функціонування творів української народної епічної поезії та фольклорної прози;
- всебічно аналізувати конкретні фольклорні явища у контексті їхнього змісту, тематики та художніх особливостей;
- характеризувати ідейно-тематичну та мистецьку спрямованість творів української народної епічної поезії та фольклорної прози як вияву колективної народної творчості, враховуючи її локальну та історичну особливості;
- виявляти основні специфічні риси фольклорної поетики в зіставленні з поетикою творів українських письменників періодів сентименталізму, романтизму, реалізму та модернізму, побачити особливості використання фольклорних творів у літературі.

3. Програма навчальної дисципліни

І. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Героїчна ліро-епічна поезія – народні билини, думи та історичні пісні

Тема 1. Билини. Проблеми історизму епосу (4 год.)

Особливості курсу. Лірична та епічна поезія українського народу постає переважно у героїчний та власне історичний час, себто X–XII ст., а свого розквіту набуває у XV – XVI ст. У той же час для XV – XVIII століть більш характерною була передусім історична поезія, а лірична пісня – це переважно плід народної творчої фантазії XIX ст. Виокремлення у цьому плані героїчної ліричної та епічної поезії. З'ясування питання художнього історизму творів героїчного епосу. Основні принципи підходу до змісту фольклорних творів на історичну тематику: а) фольклорний твір розповідає про реальні історичні події; б) у фольклорному творі треба шукати виключно мистецької рецепції певних історичних фактів, їх загальнонародної оцінки. Проблеми літописної та фольклорної оцінок історії, їх специфіка. Образи історичного часу і простору в творах героїчного епосу.

Питання часу виникнення, побутування, записування, видання та дослідження. Билини – жанр російського чи українського фольклору? Специфіка жанру. Класифікація. Билини “київського” циклу та “галицько-волинської” групи (за М. Грушевським). Їх основні теми. Персонажі билин, зокрема Волх Всеславич, Святогор, Добриня Нікітич, Ілля Муромець, Альоша Попович, Дунай, Микула Селянинович тощо. Відгомони часів, зокрема в думках (наприклад, думі про Олексія Поповича) та легендах (наприклад, легенді про Михайлика та Золоті Ворота) тощо.

Тема 2. Народні думи (4 год.)

Питання історичного контексту виникнення українського національного героїчного епосу. Українські народні думи – це продовження епічної традиції Київської держави чи оригінальний витвір українського національного генія XV – XVI століть? “Слово о полку Ігоревім” чи “Дума про Ігорів похід”? Специфіка жанру думи. М.Максимович, П.Куліш, М.Драгоманов, Ф.Колесса, Г.Нудьга та інші фольклористи про жанрову особливість дум.

Проблеми збирання, записування, видання і вивчення народних дум. Збірники М.Цертелева, М.Максимовича, П.Лукашевича, А.Метлинського, П.Куліша, В.Антоновича та М.Драгоманова, Ф.Колесси як джерела до найповнішого на даний час видання К.Грушевської. Настійна потреба академічного видання корпусу народних дум і пов'язана з ними проблема класифікації та систематизації думових текстів. Питання реабілітації дум, народне походження яких дискутується в науці.

Характеристика художнього змісту і проблематики найдавніших дум, зокрема теми полону і втечі з нього, проблема віри, боротьба з турецько-татарськими ордами тощо. Морально-етична спрямованість змісту цих дум. Розгляд дум про козака Голоту, Марусю Богуславку, Самійла Кішку, втечу трьох братів з города Азова та ін.

Народні думи часів Хмельниччини та Руїни. Проблематика, персонажі, спрямованість. Образ Б.Хмельницького та його соратників у боротьбі за свободу України. Характеристика авторських та пародійних дум. Віршові написи під народною картинкою “Козак Мамай” як різновид дум. Кобзарі та складачі народних дум.

Загальні питання поетики дум. Перспективи дослідження народних дум у сучасній фольклористиці.

Тема 3. Історичні пісні (4 год.)

Питання жанрової специфіки. Термін “історична пісня”. Події українського народу в історичних піснях. Принципи художнього зображення історичних подій і осіб. Основні цикли історичних пісень. Циклізація історичних пісень навколо конкретної історичної постаті – ідеального народного героя.

М.Гоголь про особливості історичних народних пісень. Записування, видання і дослідження жанру. Характеристика основних збірок історичних пісень, зокрема видань М.Драгоманова, котрий зробив спробу якомога повніше представити тексти цих пісень.

Етапи історичного розвитку української нації як основа класифікації історичних пісень. Класифікаційні концепції М.Костомарова, В.Антоновича та М.Драгоманова. Спроба М.Костомарова дати загальноприйнятую класифікацію історичних пісень. Видання історичних

пісень 1961 року як найбільше на нинішній час. Його достоїнства та хиби. Політична спрямованість класифікації творів цього жанру у виданні 1961 р.

Розгляд найдавніших (передусім за тематикою) історичних пісень. Патріотичний характер "Пісні про Байду". Історична основа твору. М.Костомаров, І.Франко та М.Грушевський про твір.

Аналіз пісень про період Хмельниччини та Руїни. Цикли пісень про сподвижників Б.Хмельницького М.Кривоноса та Д.Нечая. Проблематика. Патріотична спрямованість творів.

Історичні пісні про події XVIII ст. До питання про те, чому народ не склав історичних пісень про Мазепу. Гайдамащина в народній історичній пісні. "Пісня про Саву Чалого" – приклад народної інтерпретації проблеми національної зради та помсти за це. Твори про знищення Запорозької Січі.

Історичні пісні нового часу.

Пісні національно-визвольних змагань XX ст: стрілецькі "Ой на горі на Маківці зозуленька кує" (про Олену Степанівну), "Ой Крути, славні Крути", "Над Львовом чорна хмара" (про Данилишина Дмитра і Біласа Василя), "Чи ви чули, любі браття" (про Закарпатську Україну). Пісні ОУН-УПА про конкретні події і конкретні історичні особи. Образ Степана Бандери в українському фольклорі. Пісні про сучасні події в Україні.

Питання поетики історичної пісні. Специфіка вияву в історичній пісні історичних фактів та особливості діяльності історичних постатей.

Змістовий модуль 2. Фольклор і дійсність. Фольклор і література (Балади. Співанки-хроніки. Пісні літературного походження).

Тема 4. Балади. 2 год.

Жанрові ознаки і визначення. Про термін "балада". Ідейно-художня специфіка народних балад. Своєрідність українських балад, їх походження та зв'язок з західно- та східнослов'янською епічною традицією.

Проблема класифікації балад. Показчик сюжетів і мотивів. Цикли: балади про кохання, балади родинного життя, соціально-побутові балади, історичні балади (про турецько-татарський полон).

Поетична структура, сюжетність, драматизм, символіка, метафоризація, естетика трагічного. Збирання, публікація, дослідження балад. Перші записи українських балад. Публікації М. Максимовича, А. Метлинського, Я. Головацького, П. Чубинського, О. Роздольського, В. Гнатюка, О. Кольберга. Теоретичні дослідження І. Франка "Студії над українськими народними піснями", "Жіноча неволя в руських піснях народних" та ін. Наукові дослідження про баладу О. Потебні, Ф. Колесси, О. Дея, С. Мишанича та ін. Пісні-хроніки. Новини.

Тема 5. Співанки-хроніки (2 год.)

Особливості записування, видання та вивчення співанок-хронік як жанру, що розвивається і в даний час. Співанки-хроніки як своєрідний спосіб мислення та пізнання світу в його конкретних людських виявах. Вияв у художньому змісті пісні естетичного погляду народу на своє родинне та громадське життя.

Характеристика різних визначень жанру, особливості відтворення конкретних соціально-побутових та історичних подій переважно драматичного, а подекуди й трагедійного плану. Записи й дослідження співанок-хронік З. Доленги-Ходаковського, Вацлава Залеського, Я. Головацького, О. Княгиницького, І. Франка, В. Шухевича, Ф. Колесси та інших фольклористів. Роль О. І. Дея у справі вивчення жанру, обґрунтування його сутнісних рис. Конкретні суспільно-політичні обставини появи жанру, ареал розповсюдження.

Особливості жанру співанок-хронік у зіставленні з думами, історичними піснями та баладами.

Питання класифікації. Характеристика основних тем співанок-хронік: а) співанки-хроніки з історичною підосною; б) соціально-побутові співанки-хроніки; в) побутові новини.

Риси поетики – індивідуальність описів героїв, зокрема детальний біографізм, опис часу й місця події, орієнтація на правдивість змісту, проблеми авторства.

Особливості композиції співанок-хронік: а) наявність стереотипного зачину, заспіву; б) застосування певних усталених мовно-стилістичних зворотів і кліше, котрі поступово перетворюються у готові сюжетні блоки (теми); в) лаконічна чи розгорнута кінцівка, в якій викладено причини складання конкретної співанки-хроніки, вказівка на автора (сфтрагіада).

Тема 6. Пісні літературного походження. 2 год.

Поняття "пісні літературного походження". Проблема авторства. Зміст і форма літературних творів, що сприймаються народом і фольклоризуються, їх різноманітність. Особливості жанру – це твори, які перейшли в народне середовище з книжної традиції. Сучасне розуміння пісень літературного походження, а відтак осмислення принципу фольклоризації літературних текстів.

Співвідношення авторського, індивідуального та народного, колективного в змісті таких пісень. Класифікація творів жанру. Заміна в народних переробках авторських творів індивідуалізованих висловів образами, що відповідають поетиці народної пісні, часу фольклоризації пісні.

Найдавніші зразки цих творів в українському фольклорі. Пісні невідомих авторів. Пісні, що приписувалися окремим поетам. Пісні на слова відомих поетів. Збагачення українського фольклору піснями літературного походження у ХІХ ст. Фольклоризація творів І Котляревського, Т. Шевченка.

Наукові підходи до вивчення жанру – праці І. Франка, В. Данилова, М. Возняка, Ф. Колесси, В. Щурата, Г. Нудьги, В. Бойка, Ф. Погребенника та ін.).

Виникнення та поширення в ХХ ст. авторської стрілецької поезії, повстанських пісень. Збирання, публікації, дослідження пісень літературного походження в українському фольклорі.

Змістовий модуль ІІІ (Малі фольклорні жанри. Народна проза: казкова і неказкова)

Тема 7. Народна пареміографія.

Жанрова система малих фольклорних жанрів – загадки, прислів'я, приказки та інші. Проблеми класифікації паремійного фонду: загадки, власне приказки і прислів'я, афористичні вислови, порівняння, каламбури, вітання, тости, прокльони, народні прикмети тощо.

Загадки. Різновиди жанру. Походження і розвиток загадок. Відображення побуту, світогляду в спостережливості народу. Тематичні групи. Поетична образність, метафоричність та алегоричність загадок. Пізнавальна, дидактична, логічна і естетична функції.

Збирання та публікації в збірниках Г. Ількевича, П. Сементовського, М. Закревського, М. Номиса. П. Чубинського. І Франко про загадки. Праці Т. Попова, І. Березовського та ін.

Прислів'я та приказки. Визначення жанру. Походження приказок і прислів'їв, їх еволюція від інформативної однозначності до філософсько-узагальнюючої багатогранності. Приказки і фразеологія. Пряме і переносне значення приказок і прислів'їв. Афористичність, лаконізм, образність. Ритміка, стиль.

Збирання і вивчення приказок та прислів'їв. Збірники К. Зіновієва, Г. Ількевича, М. Номиса (записи О. Марковича) та ін. Дослідження жанру (праці П. Чубинського, М. Сумцова, І. Франка, П. Попова, М. Пазяка).

Прислів'я і приказки в художній літературі.

Тема 8. Казкова проза.

Казки. Визначення жанру і його різновиди: казки про тварин, фантастично-героїчні або чарівні казки та соціально-побутові.

Казки про тварин. Теми, ідеї, образи. Алгоритм. Поетика, стиль, композиція, діалогічність, елементи пісень. Кумулятивні казки, оригінальність їх композицій.

Казки чарівні. Життєва та історична основа давніх сюжетів і мотивів. Відображення людських ідеалів та прагнень. Сюжетно-тематичний обсяг. Поетика творів даного різновиду: композиція, загальні місця, формули (ініціальні, медіальні та фінальні).

Соціально-побутові казки. Класифікація: казки дидактичні, сімейно-антагоністичні, сатиричні. Персонажі, поетика сюжету. Персоніфіковані образи Правди і Кривди, Гора і Долі.

Публікації казок. Збірники І.Рудченка, П. Куліша, П. Чубинського, М. Драгоманова, І. Манжури, О. Роздольського, В. Шухевича, В. Гнатюка.

Міфологічна, міграційна, антропологічна, історична теорії походження та розвитку жанру.

Сюжетні показники казок. Вивчення історії українського казкознавства (П. Лінтур, Г. Сухобрус, В. Юзвенко, І. Березовський, В. Бойко, І. Хланта, Л. Дунаєвська, Л. Бріцина).

Анекдоти. Визначення жанру. Ідейно-тематична структура анекдотів. Художні засоби: стислість, гротескність, гіперболізація, діалогічна форма, антитеза, несподіване закінчення. Історія жанру, його продуктивне життя в наш час. Анекдот – смислова наповненість терміна, його жанрова дефініція. Специфіка записування, видавання і дослідження. Особливості класифікації анекдотів. Засоби поетики. Мова. Функціонування анекдотів у контексті сучасного фольклорного процесу.

Небилиці. Тематичне розмаїття. Ідейно-тематична спорідненість з анекдотами, народними оповіданнями.

Тема 9. Неказкова проза.

Легенди. Визначення жанру. Різновиди легенд: міфологічні, апокрифічні та біблійні, історичні, топонімічні, побутові, етіологічні та есхатологічні.

Відображення в легендах конкретних історичних подій та осіб. Легенда про боротьбу з іноземними загарбниками: про Михайлика і Золоті Ворота, про запорізьких козаків, про гайдамаків і опришків. Художня специфіка легенд. Співвідношення правди історичної і замислу.

Перекази. Визначення жанру. Тематичні групи і цикли. Перекази часів Київської Русі, про ідеальних народних героїв.

Топонімічні перекази. Їх локальна прикріпленість. Побутова і видавничка нерозчленованість переказів і легенд. Історико-пізнавальне, виховне, естетичне значення народних легенд і переказів.

Народні оповідання. Специфіка жанру. Тематичне розмаїття. Різновиди оповідань-спогадів: діалоги-імпровізації, сповіді і роздуми, родинні спогади, оповіді-новели. Поетика народних оповідань. Усні оповідання як невичерпне джерело фольклорних сюжетів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
Л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Героїчна ліро-епічна поезія – народні билини, думи та історичні пісні													
Тема 1. Билини. Проблеми історизму епосу	26	2	4			20							
Тема 2. Народні думи.	20	2	6			12							
Тема 3. Історичні пісні.	12	2	4			6							
Разом – зм. модуль 1	58	6	14			38							

Змістовий модуль 2. Фольклор і дійсність. Фольклор і література (Балади. Співанки-хроніки. Пісні літературного походження)											
Тема 1. Балади.	12	2	4			6					
Тема 2. Співанки-хроніки.	9	1	2			6					
Тема 2. Пісні літературного походження.	7	1	2			4					
Разом – зм. модуль 2	2	4	8			16					
Змістовий модуль 3. (Малі фольклорні жанри. Народна проза: казкова і неказкова)											
Тема 1. Малі фольклорні жанри. Паремії.	6	2	2			2					
Тема 2. Народна казка	8	2	4			2					
Тема 3. Неказкова проза: легенди, перекази, народні оповідання.	8	2	4			2					
Разом – зм. модуль 3	22	6	10			6					
Іспит			–	–		–		–	–	–	
	108	16	32			60					

**5. Теми семінарських занять курсу
“Українська усна словесність (ліро-епічна поезія та фольклорна проза)”**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Народні биліни як жанр українського фольклору 1. Жанрове визначення биліни. Питання співвіднесеності реального та вигаданого у їхньому художньому змісті. 2. Биліни як жанр прадавньоукраїнської епічної пісенності. М. Возняк та М. Грушевський про биліни. 3. Характеристика билін «Київського циклу» (за вибором). 4. Загальні питання поетики билін.	4 год.
2.	Тема 2. Народні думи 1. Питання жанру. Характеристика основних концептуальних підходів до окреслення параметрів думи у дослідженнях М. Максимовича, Ф. Колесси, К. Грушевської та інших. 2. Проблеми класифікації та систематизації народних дум. 3. Загальна характеристика найдавніших дум (художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Текстовий аналіз дум: а) «Маруся Богуславка»; б) «Втеча трьох братів з города Азова»; в) «Івась Удовиченко, Коновченко»; г) «Смерть козака на Кодині-долині». 4. Загальна характеристика дум нової історичної доби (художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Текстовий аналіз дум: а) «Хмельницький і Барабаш»;	6 год.

	<p>б) «Утиски орендарів»; в) «Козак нетяга Фесько Ганжа Андибер».</p> <p>5. Загальна характеристика соціально-побутових дум (художній зміст, проблематика, образи, поетика тощо). Текстовий аналіз дум: а) «Вдова і три сини»; б) «Козацьке життя»; в) «Повернення удовиченка до матері».</p> <p>6. Характеристика основних аспектів авторських і пародійних дум і так званих «думових віршів» із картинки «Козак Мамай».</p>	
3.	<p>Тема 3. Історичні пісні українського народу</p> <p>1. Жанрове визначення історичної пісні. Праця М. В. Гоголя «Про українські пісні» (Гоголь Н. В. О малорусских песнях // Собр. соч.: В 7 т. – М., 1967. – Т. 6. – С. 112–119).</p> <p>2. Принципи тематичної класифікації історичних пісень.</p> <p>3. Історичні пісні про події XV – 1-ї пол. XVII ст. Текстовий аналіз однієї з пісень цього періоду.</p> <p>4. «Пісня про Байду» («В Цариграді на риночку»). Стаття І. Франка «Пісня про Байду» // Твори: У 50 т. – Т. 42. – С. 161–189.</p> <p>5. Патріотичні мотиви історичних пісень періоду Хмельниччини та Руїни (на прикладі конкретних текстів).</p> <p>6. Образи ватажків національно-визвольних повстань українського народу в історичних піснях про події XVII – поч. XVIII ст.</p> <p>7. Доба гайдамаччини в історичній пісні. Проблематика і зміст пісні про Саву Чалого «Ой був в Січі старий козак».</p> <p>8. Пісні національно-визвольної боротьби XX ст.: стрілецькі, пісні ОУН-УПА.</p>	4 год.
4.	<p>Тема 4. Балади.</p> <p>1. Особливості жанру. Поєднання у художньому змісті ліричного, епічного та драматичного.</p> <p>2. Проблема класифікації балад .</p> <p>3. Питання специфіки фольклорної та літературної балади. Іван Франко про особливості балади Тараса Шевченка «Тополя».</p> <p>4. Характеристика основних мотивів у баладах.</p> <p>5. Аналіз найбільш поширених баладних сюжетів та особливості їх застосування в літературі (тройзілля, брати-розбійники і невпізнана сестра, невістка-тополя, українські Ромео і Джульєта, Лимерівна, Бондарівна).</p> <p>6. Поетика балад: композиція і сюжет, драматичність (діалогічна форма, психологізм, естетика трагічного і т. д.)</p>	4 год.
5.	<p>Тема 5. Співанки-хроніки.</p> <p>1. Співанки-хроніки у системі фольклорних жанрів. Регіон поширення жанру.</p> <p>2. Жанрові особливості пісень-хронік (новин).</p> <p>3. Класифікація новин.</p> <p>4. Пісні-хроніки з історичною основою.</p> <p>5. Соціально-побутові пісні-хроніки.</p> <p>6. Родинно-побутові пісні-хроніки.</p> <p>7. Поетика пісень-хронік. Явище сфрагіади у творах жанру.</p>	2 год.
6	<p>Тема 6. Пісні літературного походження.</p> <p>1. Специфіка побутування, записування, публікування, класифікації та дослідження пісень літературного походження.</p>	2 год.

	<p>Праці Ф. Колесси та Г. Нудьги про особливості жанру.</p> <p>2. Проблема фольклоризації літературних творів. Своєрідність поєднання літературного та фольклорного начал у поетичному змісті пісень літературного походження.</p> <p>3. Аналіз змісту й поетики пісень літературного походження XVIII–XIX ст.</p> <p>5. Особливості змісту й поетики пісень літературного походження поетів XIX–XX ст. Національні гімни України («Ще не вмерла Україна», «Не пора, не пора», «Боже великий, єдиний»).</p> <p>6. Особливості пісень січових стрільців, їх автори.</p> <p>7. Пісні літературного походження про Українську Повстанську Армію (УПА).</p> <p>8. Сучасний фольклор. Пісні, присвячені Майдану та Революції Гідності (2013-2014)</p> <p>*** Аналіз тексту на конкретному прикладі. Знання 4-5 текстів напам'ять.</p>	
7.	<p>Тема 7. Малі фольклорні жанри – прислів'я, приказки, загадки.</p> <p>1. Місце паремій у системі українського фольклору.</p> <p>2. Історія вивчення паремій. Найважливіші пареміографічні пам'ятки.</p> <p>3. Видове розмежування паремій: прислів'я, приказки, вітання, порівняння, прикмети, примовки тощо.</p> <p>4. Особливості загадок як уснопоетичного жанру.</p> <p>5. Поетика малих фольклорних жанрів.</p>	2 год.
8.	<p>Тема 8. Народна казка. Анекдот.</p> <p>1. Народна казка та її місце в системі жанрів української фольклорної прози. Жанрова специфіка народної казки.</p> <p>2. Теоретичні підходи до аналізу казки (міфологічна, антропологічна, міграційна теорії).</p> <p>3. Національне та інтернаціональне (етнічне і загальнолюдське) у казках. (На основі аналізу праць І. Франка «Старинна романсько-германська новела в устах руського народу», М. Грушевського «Казка» (розділ «Історії української літератури», том I).</p> <p>4. Історія записування, дослідження жанру. Питання класифікації.</p> <p>5. Чарівні (героїко-фантастичні) казки, казки про тварин, соціально-побутові та кумулятивні казки.</p> <p>6. Поетика української народної казки.</p> <p>7. Український народний анекдот: специфіка комічного.</p>	4 год.
9.	<p>Тема 9. Неказкова проза.</p> <p>1. Фольклорна проза: специфіка жанрової диференціації.</p> <p>2. Неказкова фольклорна проза: проблема записування, публікування, класифікації та дослідження.</p> <p>3. Тематика легенд, переказів, оповідань.</p> <p>4. Специфіка відтворення минулого в народних легендах й переказах (на прикладі творів зі збірок П. Куліша «Украинские народные предания» (1847) та «Записок о Южной Руси» (1856).</p> <p>5. Особливості поетики творів неказкової прози.</p>	4 год.
	Усього годин	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми Завдання для самостійної роботи.	Кількість годин
1.	Проаналізувати тексти билини за вибором	6
2.	Написати есе «Дослідження українських билин в історії фольклористики XIX–XX ст.»	8
3.	Законспектувати розділи праці М.Грушевського (Історія української літератури: В 6-ти томах, 9-ти книгах. К.: Либідь, 1994. Т. 4). I. Виписати характеристики билинних героїв: Вольга (с.91-96); Добриня (с.97-108); Ілля Муромець (108-119); Олексій (Альоша) Попович (с.119-122). II. Дюк Степанович (с.127-132); Чурило (с.132-137); Михайло Потік (137-143); Дунай (143-148); Козарин (148-151); III. Гліб Володієвич (с.151-154); Соловій Будимирович (с.154-162); Хотінь Блудович (162-170); Іван Гостів син (с.171-176) – за вибором.	6
4.	Опрацювати матеріали про експедицію Ф.Колесси з метою записування мелодій народних дум, яку ініціювала та спонсорувала відома українська поетеса Леся Українка 1908 р.	6
5.	Підготувати есе «Розстріляний кобзарський з'їзд»; «Сучасне кобзарство в Україні»; «Традиція та новаторство в українському ліро-епосі: сучасні виміри»	6
6.	Поетика історичної пісні (на матеріалі конкретного народного твору). Проаналізувати образ ватажків національно-визвольних повстань українського народу в історичних піснях (на конкретному матеріалі). Особливості функціонування, записування, публікування та вивчення поетичного змісту стрілецьких та повстанських пісень.	6
7.	Охарактеризуйте найбільш поширені баладні сюжети (тройзілля, брати-розбійники і невпізнана сестра, невістка-тополя, Лимерівна, Бондарівна та ін.) та простежте особливості їх застосування у художній літературі (на вибір).	6
8.	Зафіксувати (або виписати з спеціальних збірників) й проаналізувати пісні-хроніки на різну тематику. Співанки-хроніки в сучасному побутуванні. Вивчення праць Ф. Колесси та В. Гнатюка про пісенні новотвори українського фольклору.	6
9.	Пісні літературного походження про сучасні події в Україні. Легендарна піснетворка Маруся Чурай. Народні пісні на слова Т. Шевченка, С. Руданського, І.Франка, А.Малишка, Д.Павличка.	4
10.	Українська пареміологія та пареміографія – праці та видання М. Номиса, І. Франка, В. Гнатюка, М. Пазяка.	2

11.	Дослідження народної прози в сучасний період. Конспект праць з вивчення народних казок, анекдотів; легенд та переказів, народних оповідань. Запорозька тема в народних легендах і переказах.	4
Усього годин		60

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Анотований огляд бібліографії з теми «Вивчення та видання українських народних дум».
2. Конспект основних положень праць М. І. Костомарова «Об историческом значении русской народной поэзии» (Харків., 1843), П. Куліша «Записки о Южной Руси» (СПб., 1856), «Исторические песни малорусского народа с объяснениями В. Антоновича и М. Драгоманова» (К., 1874, 1875. – Т.1–2), І. Я. Франка. «Студії над українськими народними піснями» (Зібр. творів: У 50 т. – Т. 42), які стосуються актуальних питань дослідження української народної пісенної епіки.
3. Конспект основних положень передмов українських фольклористів до видань народнопоетичних творів у ХІХ – на початку ХХ століття.
4. Написання дослідницьких рефератів на тему «Записування, видавання і дослідження народних дум у ХІХ столітті», «Специфіка відображення історичного минулого в історичних піснях та історичних переказах. Порівняльний аналіз» та «Кобзарство і питання функціонування народних дум».
5. Написання рефератів на теми «Особливості фольклоризму української поезії ХІХ – ХХ століть».
6. Аналіз змісту й поетики творів української фольклорної прози, зокрема народних чарівних казок у руслі досягнень сучасної філологічної науки.

8. Методи контролю

Контроль за успішністю студентів відбувається через опитування на семінарських заняттях, написання рефератів та міні-дослідницьких робіт.

9. Розподіл балів, які отримують студенти (для екзамену)

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	6	6	6	5	6	5	5	5		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

10. Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік	
A	90 – 100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80		Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60		Достатньо	

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих

видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченою радою філологічного факультету.

11. Методичне забезпечення

Навчальні посібники, довідкова література, фольклорні збірники, аудіо- та відеоматеріали, монографії.

12. Рекомендована література

Базова:

Билини // *Енциклопедія українознавства* / за ред. В.Кубійовича. Львів, 1993. – С.122-123.

Билини давньокиївські: реконструкції-переклади С. Росовецького, О. Хмельовського. – Київ, 2016.

Бойко В.Г. Пісні літературного походження в українській народній творчості / Бойко В.Г., Омельченко А.Ф. // *Пісні літературного походження* / [упоряд. В.Г. Бойко (тексти), А.Ф. Омельченко (мелодії)]. – К. : Наукова думка, 1978. – С.9–43.

Набок М. Українські народні думи: особливості національного характеру і типологія героя. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014.176 с.

Грицай М.С. Думи // Грицай. М.С., Бойко В.Г., Дунаєвська Л.Ф. Українська народнопоетична творчість. К., 1983.

Грицай М.С. Історичні пісні // Грицай М.С., Бойко В.Г., Дунаєвська Л.Ф. Українська народнопоетична творчість. – К., 1983.

Грушевська К. Українські народні думи / упоряд. та передм. С. Мишанича // *Вибрані праці* : У трьох томах. Донецьк: Норд-прес, Том 1. 2007. С.11–149; 2006. Т.2. 444 с.

Грушевський М. Історія української літератури: у 6-ти т., 9-ти кн. – Київ, 1994. – Т.4. – Кн.1: Усна творчість пізніх княжих і переходових віків XIII–XVII. С.12–177

Дей О.І. Співанки-хроніки (новини) // *Співанки-хроніки*. – К., 1972.

Дем'ян Г. Українські повстанські пісні 1940-2000 років. Львів, 2003.584 с.

Дівчина з легенди – Маруся Чурай. – К. 1967.

Івашків В. Билини // *Енциклопедія Наукового товариства імені Шевченка*. – Київ, Львів, Тернопіль, 2012. – С. 561–564.

Соловей Е.С. Билини // *Енциклопедія Сучасної України*. Київ, 2006. – Т. 2. –С.600–601.

Стрілецька Голгофа / [упор. Т. Салига]. Спроба антології. – Львів: Каменяр, 1992 .

Українські билини : Історико-літературне видання східнослов'янського епосу / упоряд., передм., післясл., приміт. та обробка укр. нар. казок і легенд на билинні теми В.Шевчука. – Київ, 2003

Ярмоленко Н. Український усний епос : динаміка традиції. – Київ, 2010.– 552 с.

Допоміжна:

Былины. Киевский цикл. – К., 1988.

Былины: В 2 т. – М., 1958. – Т.1–2.

Галичко М. (він же Прийма о.Н.-В.) Золотий міт. – Львів: Місіонер, 1996. – 104 с. («Пісня про Василя Івахіва» – Гей на Півночі, на Волині).

Галицько-руські народні приповідки. Зібрав, упорядкував і пояснив Др. Іван Франко / Науковий редактор другого видання С. Пилипчук: У 3 т. Львів, 2006–2007.

Ганіч О. Проблема походження української народної балади. Донецьк, 2007. 140 с.

Гоголь Н.В. О малороссийских песнях // Гоголь Н.В. Собр. соч.: В 7 т. М., 1967. – Т.6.

Грица С. Украинская песенная эпика. – М., 1990.

Грица С.Й. Функція музичного елемента в співанках-хроніках // *Співанки-хроніки*. – К., 1972.

Данилов В. В. Ненародные песни в украинском фольклоре // *Сборник Харьковского историко-филологического общества*. – Х., 1909. – Т. 18.

Дей О. І. Українська народна балада. Київ: Наук. думка, 1986.264 с.

- Денисюк І. Релікти лицарсько-дружинної та билинної поезії (знахідки у фольклорі волинсько-поліського ареалу) // Денисюк І. Літературознавчі та фольклористичні праці. Львів, 2006. – Т.3. – С.115–126.
- Драгоманов М. Політичні пісні українського народу. – Женева, 1883, 1885. – Ч. 1 – 2. Думи. Упорядкування текстів, вступна стаття, примітки Г.Нудьги. К., 1969.
- Записки о Южной Руси. Издал П. Кулиш. – Спб., 1856. – Т.І.
- Исторические песни малорусского народа с объяснениями В. Антоновича и М. Драгоманова. – К., 1874, 1875. – Т.1–2.
- Історичні пісні / упор. І.П. Березовський, М.С. Родіна, В.Г. Хоменко. За ред М.Т.Рильського і К.Г. Гуслистого. – К., 1961. 1068 с.
- Кирдан Б. Украинские народные думы /XV – начало XVI в./ – М., 1962.
- Кирдан Б. Украинский народный эпос. – М., 1965.
- Колесса Ф. Мелодії українських народних дум. – Львів, 1910; 1913. Т. I–2.
- Колесса Ф. Про генезу українських народних дум /Українські народні думи у відношенню до пісень, віршів і похоронних голосінь. – Львів, 1922.
- Колесса Ф. Українська народна пісня в найновішій фазі свого розвитку // Колесса Ф.М. Фольклористичні праці. – К., 1970.
- Колесса Ф. Формули закінчення в українських народних думах // ЗНТШ. – 1935. – Т. CLIV.
- Колесса Ф. Хмельниччина в українських народних піснях і думах // Записки історичного і філологічного факультетів Львівського університету. Львів, 1940. Т. 1.
- Костомаров Н. И. Об историческом значении русской народной поэзии. – Харьков, 1843.
- Костомаров Н.И. Историческая поэзия и новые ее материалы // Вестник Европы. – 1874. – Кн. 12.
- Костомаров Н.И. Историческое значение южнорусского народного песенного творчества // Костомаров Н.И. Собр. соч. – СПб., 1905. Т.21. – Кн. 8.
- Костомаров Н.И. История казачества в памятниках южнорусского песенного творчества // Там
- Костомаров Н.И. Об историческом значении русской народной поэзии. Харьков, 1843. [Лукашевич П.] Малорусские и червонорусские народные думы и песни.– СПб., 1836.
- Максимович М. Украинские народные песни. – М., 1834.
- Матяш І. Думознавчі студії Катерини Грушевської // Родовід 1997. № 15.– С. 5–11.
- Мишанич С. Один із підрозділів українських народних дум //ЗНТШ. – Т. ССХХІІІ. Праці секції етнографії та фольклористики. – Львів, 1992.
- Мишанич С. Принципи наукового видання повного зібрання українських народних дум // Народна творчість та етнографія. – 1989. №5.
- «Муза і меч»: національний рух у фольклорних та літературних джерелах. Збірник наукових праць. – Львів, 2005.
- Народні думи /Упоряд. і пояснив др. М.Пачовський. Львів, 1901, 1903. Ч. I – 2.
- Народные песни Галицкой и Угорской Руси, собранные Я. Ф. Головацким. – М., 1878. – Т. 2. – 841 с.; Т.3. – 556 с.
- Народные южнорусские песни / Изд. А. Метлинского. – К.: В университетск. топографии, 1854. – XVIII, 472 с. + IV.
- Науменко В. Происхождение малорусской думы о Самуиле Кошке // Киевская старина. – 1883. – Кн. 6.
- Новицкий Я. Малорусские песни, преимущественно исторические, собранные в Екатеринославской губ. 1874 – 1894 гг. – Х., 1894.
- Нудьга Г. Українська дума і пісня в світі. Львів: Ін-т народозн., 1997. Т.1. 424 с.; 1998. Т.2. 512 с.
- Павлій П.Д. Думи // Українська народна поетична творчість. К., 1958. Т.І.
- Перетц В. Українські думи // ЛНВ. – 1907. – №4.

Перетц В. Українські думи в новому виданні К. М. Грушевської // Грушевська К. Вибрані праці: У трьох томах / упоряд. та передм. С. Мишанича. Донецьк: Норд-прес, 2006. Т. 2 (Додаток. Арк. 28–89).

Пісні літературного походження / Упоряд. В. Г. Бойко (тексти), А. Ф. Омельченко (мелод.). – К.: Наук. думка, 1978. 496 с.

Прийма о. Николай-Василь (псевдо Микола Галичко). Молиться серце. – Львів; Люрд: В-во отців василіан «Місіонер», 1995. – 112 с. («Гайка про Закарпаття»).

Рильський М. Героїчний епос українського народу. – К., 1955.

Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967 / упоряд. Леонід Полтава, 1968.

Смілянська В. Л. Ліро-епос. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ, 2016. Т. 17. С. 441.

Снігирьова Л. Українські народні історичні пісні: поетика тексту. Київ, 2011. 232 с.

Сокіл Г. Вивчення повстанських пісень у вузівському курсі «Українська народна словесність» // «Муза і меч»: національний рух у фольклорних та літературних джерелах. Збірник наукових праць. – Львів, 2005. – С. 181–189.

Сокіл Г. «Гей, на півночі, на Волині»: історія виникнення пісні, динаміка тексту // Література. Фольклор. Проблеми поетики. Київський ун-т. 2018. С. 106–115.

Сокіл Г. Образ Джурила в українському фольклорі // Народознавчі зошити. – 2014. – № 4. – С. 713–720.

[Срезневский И. И.]. Запорожская старина. – Харків, 1833–1838.

Срезневский В. И. Климковский-Климов. «Козак-стихотворец» и два его сочинения. – Харьков, 1905.

Стельмах М. П. Пісні літературного походження // Українська народна поетична творчість / За ред. М. Рильського. К., 1958. – Т. 1. – С. 668–677.

Студинський К. Лірники. – Львів, 1894.

Сумцов М. Українські думи. – Львів, 1914.

Сумцов Н. Дума об Алексие Поповиче. – К., 1894.

Українська фольклористика. Словник-довідник / укладання і заг. ред. М. Чорнопиского. Тернопіль, 2008.

Українська фольклористична енциклопедія / керівн. проекту, наук. ред., упоряд. В. Сокіл. Львів, 2018. 808 с.

Українські народні думи та історичні пісні. – К., 1955.

Українські народні пісні, наспівані Д. Яворницьким. Пісні та думи з-архіву вченого. – К., 1990.

Українські пісні, видані М. Максимовичем. Фотокопія з видання 1827 р. / Підгот., вид. і розвідка члена-коресп. АН УРСР П. М. Попова. – К.: Наук. думка, 1962. – 337 с.

Фольклорні записи Марка Вовчка та Опанаса Марковича. К., 1983. – 526 с.

Фольклорні матеріали з отчого краю / Зібр. В. Сокіл та Г. Сокіл. – Львів: Ін-т народознавства НАН України, 1998. – 614 с.

Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – К.: Наук. думка, 1980. – Т. 31. – С. 45-120.

Франко І. Я. Студії над українськими народними піснями // Франко І. Я. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 42, 43.

Чікало О. Українські пісні-хроніки: жанрово-тематичний аспект. Львів, 2010. 228 с.

Казкова проза

1. Галицькі казки в запису початку 30-их рр. XIX ст. // Записки НТШ. – 1992. – Т. 223. Праці секції етнографії і фольклористики. – С. 233-270.

2. Галицькі народні казки / в Берліні пов. Бродського із уст народа списав О. Роздолський; впоряд і порівн. додав І. Франко // Етнографічний збірник. Львів, 1895. Т. 1; 1899. Т. 7.

3. Галицькі народні новели / зібр. О. Роздолський // Етнографічний збірник. Львів, 1900. Т. 8.

4. Казки та оповідання з Поділля в записах 1850-1860-их рр. А. Димінського та С. Руданського / за ред. М. Левченка. – К., 1928.

5. Казки про тварин / Упор. І.Березовський. – К., 1976.
6. Бріцина О. Українська народна соціально-побутова казка. – К., 1989.
7. Сиваченко М. Іван Рудченко як збирач і публікатор українських народних казок // НТЕ. – 1970. – № 5. – С. 12-26.
8. Дунаєвська Л. Українська народна казка. – К., 1987.
9. Українські народні анекдоти, жарти, дотепи. – К., 1967.
10. Старі галицькі анекдоти. – Львів, 1993.

Неказкова проза

1. Народні оповідання / Упор. С. Мишанич. – К., 1983.
2. Воропай О. Українська народна творчість // Визвольний шлях. – 1977. – № 1. – С. 87-96.
3. Мишанич С.В. Усні народні оповідання. Питання поетики. – К., 1986.
4. Сухобрус Г. Художні особливості оповідального фольклору // НТЕ. 1957. № 2. С. 31-40.
5. Гнатюк В. Як повстав світ: Народні легенди з історії природи й людського побуту. – Львів, 1926. – 119 с.
6. Українські перекази (Зібрав М.Возняк.) – Краків; Львів, 1944, або 1993 (перевидання).
7. Легенди Карпат. – Ужгород, 1968.
8. Легенди та перекази. – К., 1985.
9. Мушкетик Л. Народна проза Закарпаття // Л. Мушкетик. Фолклор українсько-угорського порубіжжя. Київ, 2013. С. 228–258.
10. Новицький Я. Народная память о Запорожье: предания и рассказы, собранные в Екатеринославщине 1875-1905 гг.– 1990.
11. Савур-могила. Легенди та перекази Нижньої Наддніпрянщини. – К., 1990.
12. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. – 1992.
13. Давидюк В. Українська міфологічна легенда. – Львів, 1992.
14. Народна проза у записах Івана Франка / Зібрав та впорядкував В.Сокіл. Львів, 2006. 112 с.
15. Сокіл В. Народні легенди та перекази українців Карпат. – К., 1995.
16. Писана Керниця: Топонімічні легенди та перекази українців Карпат. – Львів, 1994.
17. Сокіл В. Українські історико-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти Львів, 2003. 320 с.
18. Історичні перекази українців / Зібрав та упорядкував В.Сокіл. Львів, 328с.
19. Фольклорна проза про голодомори ХХ ст. в Україні: парадигма тексту. Львів, 2017. 438 с.

Інформаційні ресурси

Електронний архів українського фольклору   folklore-arcyive.org.ua
[http:// www.ukrfolk.kiev.ua /](http://www.ukrfolk.kiev.ua/) BERVY.
[http:// ukrnov. Catp.org.ua / duh / 3.html](http://ukrnov. Catp.org.ua / duh / 3.html).